Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001788

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-05-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 522 від 03.07.2024 «Про видачу диплома доктора філософії (PhD)»

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Папінко Андрій Іванович
2. Andrii I. Papinko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8515-9376

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 071 облік і оподаткування

Дата захисту: 17-06-2024

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.082.048_ID 5512

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.81.85

Тема дисертації:

1. Управлінський облік бізнес-процесів в ІТ-компаніях
2. Management Accounting of Business Processes in IT-Companies

Реферат/анотація:

1. Об’єктом дослідження є діяльність підприємств ІТ-бізнесу в контексті ефективного їх функціонування та прийняття оперативних управлінських рішень в умовах динамічності, ризиковості та невизначеності середовища. Предметом дослідження є теоретичні, методичні та організаційні аспекти управлінського обліку діяльності ІТ-компаній за процесним підходом до управління. Метою дисертаційної роботи є дослідження особливостей діяльності ІТ-компаній для розробки методичних та практичних рекомендацій із вдосконалення системи обліку за бізнес-процесами. Методологічною основою теоретичної частини дослідження є діалектичний метод пізнання предмету через вивчення економічної реальності та інформаційного її відображення щодо явищ та процесів у їх взаємодії, а також використано методи теоретичного узагальнення, статистичного спостереження і порівняння; методи функціонального та процесного підходу; теоретичної абстракції; індукції, дедукції, аналізу та синтезу; загальноекономічні методи групування, вибіркове дослідження, порівняння, регресійний аналіз, теорія експертних оцінок. Наукова

новизна полягає в удосконаленні способів й методів створення інформації про діяльність компанії за бізнес-процесами в управлінському, а саме: вперше запропоновано методичний підхід до розроблення та впровадження системи управлінського обліку бізнес-процесів в ІТ-компаніях, що передбачає створення інформації про функціонування бізнес-процесів, які охоплюють усі ключові аспекти діяльності компанії, включаючи фінансові, виробничі, технічні та інші процеси; удосконалено: – класифікацію ІТ-компаній з метою ведення управлінського обліку, де, поряд з аутсорсинговими та продуктовими моделями, виділено виробничі та гібридні; – підхід до характеристики бізнес-процесів ІТ-компаній як об'єктів управлінського обліку, виділення типових бізнес-процесів та їх класифікацію, виокремлення бізнес-процесів розвитку; розроблено загальну схему опису бізнес-процесу, етапи створення процесних карт для потреб управлінського обліку, багаторівневу структуру опису процесів ІТ-компаній з врахуванням особливостей ІТ та використанням електронних таблиць; – механізм формування управлінської інформації за кожним бізнес-процесом в системі управлінського обліку ІТ- компаній; запропоновано схему визначення собівартості за етапами життєвого циклу продукту / проєкту, такими як пошук та оцінка ресурсів, розробка та дослідження (R&D), тестування та виправлення дефектів коду, реалізація та робота з замовниками, підтримка та обслуговування; – інструменти оцінки вартості проєктів та визначення їх економічної ефективності шляхом виділення спеціальних об'єктів оцінки – об'єктних точок, функціональних точок, кількості рядків коду та інструменти системи аналітичного обліку за бізнес-процесами; – методику бюджетування основних бізнес-процесів у формі реалізації проєктів в ІТ-компаніях, а також методи бюджетного контролю портфеля проєктів в ІТ-компаніях та методи оцінки вартості проєкту з урахуванням його життєвого циклу. Дістали подальший розвиток: основні облікові категорії управлінського обліку, поняття облікової науки, пов'язані з управлінським обліком бізнес-процесів ІТ-компаній; характеристика специфічних принципів діяльності ІТ-компаній на різних етапах за бізнес-процесами на основі розвитку інформаційних аспектів теорії прийняття рішень і глобальних принципів управлінського обліку; можливість використання в стратегічному управлінні бізнес-процесами ІТ-компаній методик цільового обліку витрат з врахуванням тріади параметрів – якість, вартість, терміни – крізь призму цінності для замовника та врахування кореляції між функціональністю, ціною і якістю; методика аналізу та моніторингу результатів діяльності компанії за бізнес-процесами задля виявлення проблемних аспектів і вчасного ухвалення релевантних управлінських рішень через аналіз ризиків бізнес-процесів ІТ-компаній в системі управлінського обліку, а також виокремлення інструментів визначення імовірних втрат і ризиків за бізнес-процесами в ІТ-компаніях, які мають найбільший вплив на їх діяльність шляхом використання методів аналізу ієрархій та експертного аналізу бізнес-процесів, а також показники ефективності бізнес-процесів в ІТ-компаніях в контексті управління ризиками та основні показники ефективності ІТ-бізнесу. Отримані під час дослідження результати мають практичне значення, оскільки окремі з них були доведені до рівня методичних розробок та практичних рекомендації, які можуть бути застосовані в діяльності ІТ-компаній. Окремі пропозиції автора були прийняті до виконання та апробовані в практику діяльності ІТ-компаній, про що свідчать отримані довідки від ТОВ «Апіко-Україна», ТОВ «ЕЛЕКС», ТОВ «РСФО», Департамент економічного розвитку і торгівлі ТОВА та використовуються в навчальному процесі Західноукраїнського національного університету.

2. The object of the research is the activities of IT businesses in the context of their effective functioning and making operational management decisions in dynamic, risky, and uncertain environments. The subject of the study is the theoretical, methodological, and organizational aspects of managerial accounting in IT companies using a process-oriented approach to management. The aim of the dissertation is to explore the peculiarities of IT companies' activities to develop methodological and practical recommendations for improving the accounting system based on business processes. The methodological basis of the theoretical part of the research is the dialectical method of cognition, which involves studying economic reality and its informational reflection regarding phenomena and processes in their interaction. Additionally, methods such as theoretical generalization, statistical observation and comparison, functional and process approaches, theoretical abstraction, induction, deduction, analysis, synthesis, as well as various economic methods like grouping, selective investigation, comparison, regression analysis, and expert evaluation theory are utilized. The scientific novelty lies in the

improvement of methods and techniques for creating information about a company's activities based on business processes in management. Specifically, the following enhancements have been made: Proposed a methodological approach to the development and implementation of a management accounting system for business processes in IT companies, which involves creating information about the functioning of business processes covering all key aspects of company operations, including financial, production, technical, and other processes; Refined the classification of IT companies for management accounting purposes, distinguishing between outsourcing, product-oriented, production, and hybrid models; Developed an approach to characterizing the business processes of IT companies as objects of management accounting, identifying typical business processes, classifying them, and highlighting development processes; Created a general scheme for describing business processes, stages of creating process maps for management accounting needs, and a multi-level structure for describing IT company processes considering IT specifics and using spreadsheets; Devised a mechanism for generating management information for each business process in the management accounting system of IT companies; Proposed a cost determination scheme for product/project life cycle stages, including resource search and assessment, research and development (R&D), code testing and defect fixing, implementation and client relations, support and maintenance; Introduced project valuation tools and determination of their economic efficiency by identifying special assessment objects such as object points, function points, lines of code, and analytical accounting tools for business processes; Presented a methodology for budgeting major business processes in the form of project implementation in IT companies, as well as methods for budgetary control of project portfolios and project cost estimation considering their life cycle. Furthermore, the study advanced the understanding of the main accounting categories, concepts of accounting science related to managerial accounting of IT companies' business processes, and characterized the specific principles of IT companies' activities at various stages of business processes based on the development of decision theory and global principles of managerial accounting. The possibility of using target costing methods in strategic management of IT companies' business processes with consideration of the triad of parameters—quality, cost, and time—through the prism of customer value and correlation between functionality, price, and quality is discussed. A methodology for analyzing and monitoring company performance by business processes to identify problem areas and timely adoption of relevant management decisions through business process risk analysis in IT companies' management accounting system, as well as tools for determining potential losses and risks for business processes in IT companies with the greatest impact on their activities using hierarchy analysis methods and expert analysis, are presented. The results obtained during the research have practical significance, as some of them have been developed into methodological developments and practical recommendations applicable in the activities of IT companies. Several author suggestions have been implemented and tested in the practice of IT companies, as evidenced by testimonials from various organizations and their incorporation into the educational process of the Western Ukrainian National University.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Семанюк В. З., Папінко А. І. Облікове обґрунтування доцільності оптимізації бізнес-процесів на підприємствах ІТ-галузі. Вісник економіки. 2021. Вип. 4. С. 143-155. DOI: https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.143 (особистий внесок : досліджено суть бізнес-процесів на

підприємствах ІТ-галузі, проаналізовано особливості та специфіку їх функціонування, запропоновано систему інформаційного та організаційного супроводу й облікового обґрунтування доцільності оптимізації бізнес-процесів, запропоновано інструменти оцінки ефективності бізнес-процесів, розроблено облікову систему формування кількісної і якісної інформації про потребу оптимізації бізнес-процесів для досягнення їхньої ефективності з урахуванням чинників зовнішнього середовища).

- Папінко А. І. Економічна безпека та управління бізнес- процесами в ІТ- підприємствах. Економічний аналіз. 2023. Том 33. №4. С. 271-279. https://doi.org/10.35774/econa2023.04.271.
- . Папінко А. І. Створення інформації про бізнес-процеси ІТ- компанії в управлінському обліку. Вісник економіки. 2023. Вип. 4. С. 150-170. https://doi.org/10.35774/visnyk2023.04.150.
- Semaniuk V., Shpak V., Papinko A. Estimation of the Information Efficiency of the Accounting System. 2021 11th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT), Deggendorf, Germany, September 15-17, 2021, pp. 437-440 (Scopus) вкажіть особистий внесок (особистий внесок : розроблено інструменти оцінки створення інформації в системі управлінського обліку).
- Семанюк В.З., Папінко А. І. Обліково-аналітична інформація в системі економічної безпеки бізнесу. Контроль як фактор економічної безпеки підприємства : збірник матеріалів круглого столу (м. Тернопіль, 28 лютого 2012 р.); ТНЕУ: Тернопіль, 2012. С. 57- 64 (особистий внесок : досліджено складові економічної безпеки, розроблено показники рівня інформаційної безпеки з метою запобігання ризикам).
- Семанюк В.З., Папінко А. І. Система обліку в парадигмі глобалізації. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки : збірник матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої пам'яті професора Г Г. Кірейцева (м. Київ, 26 лютого 2015 р.); К.: ННЦ «ІАЕ», 2015. С. 575-578 (особистий внесок : досліджено процеси глобалізації та діджиталізації економіки і їх вплив на функціонування системи обліку).
- Папінко А. І. Система контролінгу в умовах інформаційного суспільства. Проблеми та перспективи розвитку контролінгу як науки : матеріали науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15 січня 2015 р.); ТНЕУ. Тернопіль, 2015. С. 35-42.
- Семанюк В.З., Папінко А. І. Облік і аудит витрат в ІТ- компаніях: управлінський аспект. Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія : зб. матеріалів VI міжнар. наук.-практ. інтернет- конф. (м. Тернопіль, 27 груд. 2019 р.); редкол. : Slawomir Bartosiewicz, Drager Henning, Zbigniew Korzeb [та ін.]. Тернопіль : THEY, 2019. С. 51- 54 (особистий внесок : вивчено особливості господарської діяльності ІТ-компаній, їх структуру, описано бізнес-процеси ІТ-компаній та доведено їх вплив на формування системи управлінського обліку).
- Семанюк В.З., Папінко А. І. Бренд-капітал як об'єкт обліку. Сучасні детермінанти фіскальної політики: локальний та міжнародний вимір : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 10 вересня 2019 р.); Тернопіль : THEY, 2019. С. 280-282 (особистий внесок : досліджено постматеріальну систему цінностей і представлено інтелектуальні активи як об'єкт обліку).
- Папінко А. І. Управлінський облік як елемент інформаційного поля підприємства. Стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, контролю і оподаткування в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез V Міжнародної студентської інтернет- конференції (м. Львів, 23-24 березня 2020 р.); Львів : СПОЛОМ, 2020. С. 59-60.
- Папінко А. І. Оцінка вартості ІТ- компаній в управлінському обліку. Актуальні проблеми обліково-аналітичного забезпечення в умовах переходу до Індустрії 4.0 : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 26-27 березня 2021 р.); Рівне : НУВГП, 2021. С. 148- 151.
- Semaniuk V., Papinko A. Alternative Paradigm Of Accounting Science. Topical problems of accounting and audit in todey : materials of the international scientific-practical conference (Kyiv, April 16, 2020); K.: National Aviation University, 2020. P. 202-204 (особистий внесок : досліджено методи створення інформації та інформаційного забезпечення бізнесу з урахуванням останніх досягнень науки).
- Папінко А. І. Управління бізнес процесами в ІТ-галузі: обліковий аспект. Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції : матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Одеса, 20 травня 2021 р.). Одеса : ОНЕУ, 2021. С.65-67

- Папінко А. І. Управлінський облік в управлінні ІТ-бізнесом. Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева (до 90-річчя від дня народження) : Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (м. Київ, 22 лютого 2022 р.); За заг. ред. Гуцаленко Л.В. Київ: НУБіП України, 2022. С. 290-292
- Папінко А. І., Шпак В.Б. Управління ризиками в ІТ- компаніях через інструменти штучного інтелекту та використання облікової інформації. Цифрова економіка і сталий розвиток: новітні тенденції у фінансах, обліку, менеджменті та соціально-поведінкових науках: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої «Дням Ракоці» Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (м. Берегове, 26-27 березня 2024 р.); Берегове: ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, 2024. С. 259-261 (особистий внесок : обґрунтовано систему індикаторів ризиків ІТ-проєктів та використання інструменті штучного інтелекту в процесах моніторингу, збору та аналізу інформації з метою управління ризиками в ІТ-компаніях).
- Папінко А. І. Аналіз бізнес-процесів ІТ- підприємств в системі управлінського обліку. Сучасні пріоритети розвитку науки та суспільства : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця 11-12 квітня 2024 р.); Вінниця: ЗУНУ, 2024. С.41-43

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101580, 0117U000147, 0120U103794, 0122U000927, 0122U001741

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Задорожний Зеновій-Михайло Васильович

2. Zenovii-Mykhailo V. ZADOROZHNYI

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2857-8504

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Легенчук Сергій Федорович

2. Serhii F. Lehenchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3975-1210

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний університет "Житомирська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05407870

Місцезнаходження: вул. Чуднівська, буд. 103, Житомир, Житомирський р-н., 10005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ясінська Алла Іванівна

2. Alla I. Yasinska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5445-8987

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муравський Володимир Васильович

2. Volodymyr V. Muravskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6423-9059

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омецінська Ірина Ярославівна

2. Iryna Y. Ometsinska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6000-6904

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бруханський Руслан Феоктистович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бруханський Руслан Феоктистович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Косінська Ольга Аркадіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна